

נולד - 13 באפריל 1914

נפטר - כ"ג בכסלו תשמ"ו (6 בדצמבר 1985)

לפני ארבעים וחמש שנים בא לקיבוצנו. הוא הגיע אלינו מצ'כוסלובקיה. בכך הוסיף למיגוון הנציגים של שבטי עמנו השונים, נציג של עוד שבט, שעד אז לא נכלל בחברתנו הקיבוצית, הוא שבט היהדות הצ'כוסלובקית. כעבור שנים אחדות נפגש כאן עם עולה חדשה מווינה, שנעשתה חברתו לחיים, היא רחל, תבדל לחיים ארוכים, ויחד הקימו משפחה. לא קל ולא פשוט היה לפראנץ להשתלב בתוכנו, שכן הוא בא מבית שהיה רחוק מהוואי יהודי, בית שבו שלטו שתי שפות גרמנית של האם וצ'כית של האב. אולם תכונות אופיו של הצעיר בן ה-26, שהיה נוח לבריות ובעל חוש הומור, הקלו עליו בהרבה את הקלטתו בקיבוצנו.

חמש שנים עבד בענף הבננות, ויש לשים לב לכך, שבימים ההם היו תנאי-העבודה בענף זה פרימיטיביים הרבה יותר מאשר בימינו. אבל כיוון שהיה ספורטאי מובהק כחבר "מכבי", ונוסף על כך גם עבר זמן מסויים הכשרה חקלאית בצ'כוסלובקיה, עלה בידו עד מהרה להסתגל לעבודה קשה זו.

כשלושים שנה עבד אחר כך במאפיה שלנו. לדברי-המאפה שלו יצאו מוניטין - הלחם, הלחמניות, עוגות-השמרים לשבת ולחג השביעי רצונם של החברים והילדים, ותכופות יכולת לשמוע דברי שבח לכל אלה גם מפל אורחים. עם הזמן המאפה שלנו מתוך חישובים משקיים וטכניים, עבר פראנץ לעבודה קבועה במפעל "לוג", ושם עבד עד יומו האחרון, פשוטו כמשמעו, והלא ניתן לומר זאת בלי הפרזה ומליצה, שהרי ביום זה עבד כרגיל, ובלילה הלך לעולמו...

מלבד עבודתו היום-יומית מילא המנוח גם תפקידים לצרכי ציבורנו, כגון - הקשר עם האופטומטריסט בטבריה בעניין התקנת משקפיים לחברים, גם דאגה לתיקון שעונים. יחד עם רעייתו רחל תבלח"א היה מקיים קשר מתמיד עם קבוצות "זינצייכן" מגרמניה ("אות-כפרה") - צעירים שבאו לעבוד בארצנו כדי לכפר על חטאי אבותיהם כלפי העם היהודי בימי שלטון הנאצים.

עם הליכתו של כל אדם מתוכנו לנצח, נפגם הנוף האנושי של חברתנו. נזכור לטוב את פראנץ חברנו לאורך ימים...

יצחק מאור

(מתוך דברי-הספד ליד הקבר)